

Σύλβια Κοιλάκου - Δημήτρης Γκόβας

Σήψη και δυσωδία από τον βαλτωμένο συνδικαλισμό

Όσα διαδραματίστηκαν στο συνέδριο της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων και στα τελευταία συνέδρια εργατικών κέντρων και ομοσπονδιών επιβεβαιώνουν τις νοθείες, τον εκφυλισμό, αλλά κυρίως τις γνωστές αμαρτωλές σχέσεις του καθεστωτικού συνδικαλισμού με το **κεφάλαιο, το κράτος και τους μηχανισμούς τους**. Όλα δείχνουν ότι το επικείμενο συνέδριο της ΓΣΕΕ (14-17 Μάρτη στην Καλαμάτα) θα γίνει σε κλίμα έντονης πόλωσης, αλλά κυρίως σήψης και δυσωδίας.

Τα πρόσφατα συνέδρια των συνδικαλιστικών οργανώσεων αποτυπώνουν ωστόσο **ελάχιστη συνδικαλιστική πυκνότητα στον ιδιωτικό τομέα**, καθώς και το γεγονός ότι οι μηχανισμοί του εργοδοτικού και κυβερνητικού συνδικαλισμού παραμένουν ισχυροί. Αναπαράγονται σε κλάδους που καταγράφεται **καπιταλιστική ανάπτυξη** και κυριαρχούν οι **ελαστικές εργασιακές σχέσεις**.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τις εταιρείες τζόγου και τα καζίνο, τις ναυτιλιακές εταιρείες, τον επισιτισμό-τουρισμό, τα σούπερ μάρκετ, το εμπόριο τροφίμων, τις εταιρείες φύλαξης και σεκιούριτι, την ενέργεια κ.ά., ενώ εξακολουθεί να κυριαρχεί στις τράπεζες και τις πρώην ΔΕΚΟ.

Επίσης καταγράφεται συρρίκνωση ή στασιμότητα των συνδικαλισμένων εργατών σε παραδοσιακούς κλάδους της οικονομίας, όπου έχει ισχυρή παρουσία το ΠΑΜΕ. Ταυτόχρονα το **ΠΑΜΕ** καταγράφει ανάπτυξη σε νέους κερδοφόρους κλάδους, όπως οι τηλεπικοινωνίες κ.ά. Ελπιδοφόρες, αλλά μικρές ακόμα παραμένουν οι απόπειρες της αντικαπιταλιστικής αριστεράς σε μια σειρά νέους κλάδους που παρεμβαίνει.

Η **ΠΑΣΚΕ** παραμένει βασικός εκφραστής του υποταγμένου συνδικαλισμού, ιδιαίτερα στις πρώην ΔΕΚΟ, εκμεταλλευόμενη και τους δεσμούς της με το κράτος, τις διοικήσεις και τα ευρωπαϊκά συνδικάτα.

Η **ΕΑΚ** (ΣΥΡΙΖΑ-ομάδα Βασιλόπουλου) αποτελεί ανερχόμενο πόλο, ενώ έχει την στήριξη της κυβέρνησης και της εργοδοσίας (σούπερ μάρκετ, ναυτιλιακές εταιρείες κ.ά.).

Η **ΔΑΚΕ** σημειώνει σταθερότητα ενώ η **Ενότητα -Νέα Πορεία** (διάσπαση της ΔΑΚΕ) που εκπροσωπεί τον καθαρόαιμο εργοδοτικό συνδικαλισμό στις τράπεζες, στον ΟΤΕ, στις εταιρείες σεκιούριτι κ.ά. δείχνει δυναμική.

Δέκα χρόνια καπιταλιστικής κρίσης και μνημονιακής επίθεσης και στην ΓΣΕΕ οι συσχετισμοί

Σκίτσο του Τάσου Αναστασίου

παραμένουν υπέρ της εργοδοσίας και του κράτους.

Μπροστά στο 37ο συνέδριο της ΓΣΕΕ

Συνδικάτα-επιχειρήσεις κόντρα στους εργάτες

Μπροστά στο προγραμματισμένο συνέδριο της ΓΣΕΕ ο υπαρκτός συνδικαλισμός αναδίδει οσμή σαπίλας, νοθείας, παρακμής και εξυπηρέτησης των εργοδοτικών και κυβερνητικών συμφερόντων. Δεν πρόκειται απλά για «γραφειοκρατία», αναπτύσσεται πια ο «επιχειρηματικός συνδικαλισμός», με κορωνίδα την **ΓΣΕΕ ΑΕ!** Αυταπάτη κάθε λογική αλλαγής αυτού του συνδικαλισμού μέσω των θεσμών του. Απαιτείται ανεξάρτητος ταξικός αγώνας.

Τι πιστεύετε ότι πρέπει να κάνει η ΓΣΕΕ για να βοηθήσει τους εργαζόμενους; Ήταν μια από τις ερωτήσεις πρόσφατης έρευνας που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ.

«Πιο δυναμική διεκδίκηση με απεργίες και κινητοποιήσεις» απάντησε το **60%**, ενώ, πάνω από **90%** επέλεξε «**την συμβουλευτική υποστήριξη, την επαγγελματική κατάρτιση και τις ειδικές μελέτες**». Το συμπέρασμα της έρευνας ήταν πως οι εργαζόμενοι δίνουν προτεραιότητα στην **παροχή χρηστικών υπηρεσιών από την ΓΣΕΕ.**

Βέβαια μπορούσε κανείς να συμπεράνει πως οι εργαζόμενοι θεωρούν την ΓΣΕΕ πιο κατάλληλη να οργανώνει **σεμινάρια παρά απεργίες και αγώνες.** Ωστόσο η έρευνα επιχειρεί την **ιδεολογική τεκμηρίωση του σύγχρονου ρόλου της ΓΣΕΕ.**

Της «**ΓΣΕΕ ΑΕ**», με περίπου **100 μόνιμους εργαζόμενους**, με δεκάδες «**ειδικούς συνεργάτες**» με **ελαστική εργασία**, αλλά κυρίως με χιλιάδες «**ωφελούμενους**».

Το **ΙΝΕ, το ΚΕΚ και το ΚΑΝΕΠ της ΓΣΕΕ** αποτελούν «ντίλερ» εργασίας μέσω προγραμμάτων επιταγής εισόδου στην εργασία, voucher, προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας και ευρωπαϊκών κονδυλίων εκατομμυρίων.

Πρόκειται για επιχειρηματικά project που διαχειρίζεται η ηγεσία της ΓΣΕΕ και τα οποία προωθούν το σύγχρονο δουλεμπόριο της εργατικής τάξης μέσα από την παροχή μαθητείας και φθηνής εργασίας σε επιχειρήσεις. Αντίστοιχα αρκετά εργατικά κέντρα και ομοσπονδίες έχουν μετατραπεί σε χρυσοφόρα εργαλεία προσπορισμού κρατικών και κοινοτικών κονδυλίων. Πολλές από αυτές τις δραστηριότητες υλοποιούνται μαζί με τους

«κοινωνικούς» εταίρους, την ΓΣΕΒΕ, την ΕΣΕΕ, τον ΣΕΤΕ, τον ΣΕΒ.

Ο «**επιχειρηματικός συνδικαλισμός**» της ΓΣΕΕ αποτελεί το επιστέγασμα της μετατροπής της σε ένα νέο «**συνδικαλιστικό**» πρότυπο πλήρως προσδεμένο στο κεφάλαιο, στο κράτος και στους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς. Η ΓΣΕΕ και οι μεγάλες ομοσπονδίες προσιδιάζουν απόλυτα στα πιο εξωνημένα ευρωπαϊκά συνδικάτα. Αναλαμβάνουν μάλιστα και **πολιτικές πρωτοβουλίες** για την **χάραξη κοινής «εθνικής γραμμής» εργαζομένων, εργοδοτών και κυβέρνησης.** Σε αυτό το πλαίσιο κάνουν συναντήσεις με τους θεσμούς, το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα.

Χαρακτηριστικές είναι οι σύγχρονες φιγούρες «**συνδικαλιστών**», όπως ο **Δ. Καραγεωργόπουλος**, της **ΠΑΣΚΕ**, που είναι **γραμματέας Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της ΓΣΕΕ, πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων**, αντιπρόεδρος του **Σωματείου Εργαζομένων στο Καζίνο Ρίου** και ταυτόχρονα **εργοδότης σε εταιρεία παροχής υπηρεσιών σε καζίνο.**

Αυτός ο συνδικαλισμός παράγει συνδικάτα παραγωγής αντιπροσώπων για τα συνέδρια, όπου ψηφίζουν **διευθυντικά στελέχη ομίλων, μέλη ΔΣ εταιρειών και εργοδότες.** Σωματεία φτιαγμένα από την εργοδοσία, με πρόσφατο παράδειγμα το σωματείο του μεγαλοξενοδόχου Α. Ανδρεάδη, επίτιμου προέδρου του ΣΕΤΕ, όπου αποδείχτηκαν αδιαμφισβήτητες νοθείες.

Στο φως έρχονται ακόμα **καραμπινάτα** παραδείγματα κερδοσκοπίας και διασπάθισης δημοσίου χρήματος. Απίστευτο και όμως αληθινό είναι το παράδειγμα του **Εργατικού Κέντρου Φθιώτιδας** που διαλύθηκε λόγω οικονομικών ατασθαλιών από ευρωπαϊκά προγράμματα, περί το **1 εκατ. ευρώ.** Μετά την «**χρεοκοπία**» ξαναστήθηκε ως «**Εργατικό Κέντρο Περιφέρειας Φθιώτιδας**», αλλάζοντας απλώς **ΑΦΜ**, όπως ακριβώς κάνουν οι εταιρείες. Σκάνδαλα από τη διαχείριση των προγραμμάτων καταγράφηκαν επίσης στα **Εργατικά Κέντρα Κοζάνης, Χανίων** κ.ά.

Η ενότητα της εργατικής τάξης προϋποθέτει διάσπαση από τα αστικά συμφέροντα και ρήξη με την Λερναία Ύδρα του αστικοποιημένου συνδικαλισμού

Αυτός ο συνδικαλισμός που έρχεται στην επιφάνεια σε κάθε συνέδριο της ΓΣΕΕ δεν είναι απλώς μια γραφειοκρατική ελίτ. Πρόκειται για ένα καλολαδωμένο **εργοδοτικό και κρατικό λόμπι**, που πρεσβεύει έμπρακτα την αντίληψη πως για να σωθούν οι εργαζόμενοι πρέπει πρώτα και κύρια να σωθεί η **καπιταλιστική κερδοφορία**.

Το πάντρεμα «**συνδικαλισμού**» και **επιχειρηματικότητας** οδηγεί αναπόφευκτα στην περίφημη «**κοινωνική συμμαχία**» με την εργοδοσία και στην «**πανεθνική μέρα δράσης**» **στις 30 Μάη**, όπου οι ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ μας καλούσαν να υπογράψουμε «**συμβόλαιο θανάτου**» με τις «**αναπτυξιακές μεταρρυθμίσεις**» του κεφαλαίου.

Λίγους μήνες νωρίτερα, στις **12 Γενάρη 2018**, όταν ψηφιζόταν ο αντισυνδικαλιστικός νόμος, η **ΓΣΕΕ αρνήθηκε να κηρύξει απεργία**, καθήκον το οποίο ανέλαβαν όλες οι ταξικές δυνάμεις, αποδεικνύοντας πως μπορούν να προκηρύσσουν και να οργανώνουν απεργίες. Τον Νοέμβριο η ΓΣΕΕ επιδόθηκε σε **ανοιχτή απεργοσπασία**, προκειμένου να μην υπάρχει εργατική πίεση σε μια κρίσιμη πολιτικά περίοδο.

Ήδη από την κολασμένη περίοδο του **δημοψηφίσματος** δεν μπορεί να έχει κανείς αμφιβολία για την **ταξική θέση της ηγεσίας της ΓΣΕΕ**.

Δεν είναι πρώτη φορά στην ιστορία του εργατικού κινήματος που η εργοδοσία και το κράτος βάζουν χέρι στη ΓΣΕΕ και στα συνδικάτα. Το ταξικό εργατικό κίνημα έχει αντιμετωπίσει και παλιότερα κρατικές παρεμβάσεις, διαφθορά συνδικαλιστικών ηγεσιών, «κίτρινα» συνδικάτα, βία ενάντια σε ταξικούς συνδικαλιστές, ακόμα και την δια νόμου «**κατάργηση**» της **πάλης**

των τάξεων από τον αλήστου μνήμης υπουργό Εργασίας της ΝΔ **Κ. Λάσκαρη**.

Αξίζει να μελετηθεί η εμπειρία από την **Ενωτική ΓΣΕΕ** και το **εργατικό ΕΑΜ**. Από την κίνηση των **115 Συνεργαζόμενων Εργατοϋπαλληλικών Οργανώσεων (ΣΕΟ-115)** που διοργάνωσαν απεργίες και συνέβαλαν στις κινητοποιήσεις των Ιουλιανών. Από την δημιουργία των **ΣΑΔΕΟ** (Συνεργαζόμενες Αγωνιστικές Δημοκρατικές Εργατοϋπαλληλικές Οργανώσεις), το **1977**, όταν ταξικά συνδικάτα βρέθηκαν εκτός του επίσημου συνδικαλιστικού κινήματος.

Σήμερα, όποιος θεωρεί πως έχει μέλλον ο αγώνας για την αλλαγή των συσχετισμών και οι μάχες μηχανισμών στο τερατούργημα της ΓΣΕΕ και στα νόθα συνέδρια, είναι μακριά νυχτωμένος. Μάλιστα είναι μάχη αρκετά επιζήμια όταν επιχειρεί να προσδώσει ταξικό επικάλυμμα στον αστικοποιημένο - κρατικό συνδικαλισμό. Όσοι δεν θέλουν να μετατραπούν σε ακολουθητές του σχεδιασμού της ΓΣΕΕ και των εργοδοτών, πρέπει να γράψουν τις **νέες σελίδες της ταξικής αναγέννησης** των συνδικάτων.

Τι να κάνουν λοιπόν οι «κάτω» και κυρίως οι ταξικές δυνάμεις, ειδικά **στον ιδιωτικό τομέα**, εκεί που η πάλη με την εργοδοσία είναι σκληρή;

Σήμερα διαμορφώνεται ένα μικρό αλλά υπαρκτό ρεύμα που δεν θέλει να πάει όπως συνήθως, αλλά κατανοεί πως δεν μπορεί να λειτουργεί ως **ομάδα πίεσης** στον καθεστωτικό συνδικαλισμό. Το ρεύμα αυτό εκφράζεται σε μικρούς και μεγάλους αγώνες που έχουν πιο μαχητικά χαρακτηριστικά. Σημαντικός σταθμός ήταν η συσπείρωση πρωτοβάθμιων σωματείων για την διακλαδική απεργία βάσης την **1η Νοέμβρη 2018**, που έδειξε έναν άλλο

δρόμο χωρίς τους εργατοπατέρες της ΓΣΕΕ.

Το **ανεξάρτητο ταξικό ρεύμα** στο εργατικό κίνημα χρειάζεται να κάνει συγκεκριμένα βήματα για την **ταξική ανασυγκρότηση** της συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων. Με την πεποίθηση ότι η ενότητα της εργατικής τάξης προϋποθέτει πρώτα απ' όλα **τη διάσπαση από τα αστικά συμφέροντα**, πρέπει να προχωρήσει στην συγκρότηση ενός **άλλου Κέντρου Αγώνα**. Που θα υλοποιεί ένα διαφορετικό αγωνιστικό σχέδιο, αποφασισμένο από τα σωματεία και τις συνελεύσεις, ανεξάρτητα από το πρόγραμμα των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Με αιτήματα που θα καλύπτουν τις εργατικές ανάγκες κόντρα στις προτεραιότητες των μνημονίων και τα κέρδη του κεφαλαίου, σε ρήξη με τα ασφυκτικά όρια της ΕΕ και του χρέους.

Μάχες συσχετισμών ή τομή στην εργατική πάλη;

Δεν ΠΑΜΕ μακριά χωρίς πραγματικό αγώνα και κοινή δράση

Η επίκληση στον ταξικό συνδικαλισμό και πόλο δεν κάνει από μόνη της τη διαφορά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το **ΠΑΜΕ**, που διαφοροποιείται από τον υποταγμένο συνδικαλισμό, κυρίως στα αιτήματα και τους στόχους που προβάλλει, τουλάχιστον εξαγγελτικά. Η στάση του καθορίζεται από τα όρια της πολιτικής του ΚΚΕ. Δηλαδή, από την άρνηση πολιτικών στόχων ανατροπής, την τακτική των ελεγχόμενων αγώνων «χαμηλής έντασης», την κυριαρχία κοινοβουλευτικών κριτηρίων ακόμα και για ζωτικά εργατικά αιτήματα, (πχ προτάσεις τροπολογιών και νόμων στο κοινοβούλιο) χωρίς πραγματικό αγώνα.

Η στάση του ΠΑΜΕ απέναντι στην ΓΣΕΕ, αποτυπώθηκε ανάγλυφα τον περασμένο Νοέμβρη, όπου αποδείχτηκε ότι έκανε προτάσεις πίεσης με ψεύτικες απεργιακές ημερομηνίες που οδήγησαν σε τραγελαφικές καταλήξεις. Δύο απεργίες (**8 και 14/11**) ακύρωσε μέσα από πρωτοσέλιδα του Ριζοσπάστη, γράφοντας στα παλιά του τα παπούτσια συλλογικές αποφάσεις εργαζόμενων, για να συρθεί (στις 28/11) στο απεργοσπαστικό σχέδιο της ΓΣΕΕ.

Παράλληλα επιτέθηκε σε όσους **«είπαν και έκαναν» την απεργία της 1η Νοέμβρη**. Στις 30 Μάη επιχείρησε να προσδώσει ταξικό πρόσημο στην **«πανεθνική μέρα δράσης» της «κοινωνικής συμμαχίας»**, συσκοτίζοντας τον χαρακτήρα της.

Η κεντρική γραμμή του παραμένει η πάλη **«για την αλλαγή των συσχετισμών»** και η μάχη των μηχανισμών στην ΓΣΕΕ και στα όργανα του υποταγμένου συνδικαλισμού. Δίνει την μάχη

για συνδικάτα «αποκούμπι» γιατί «δεν μπορούν να αλλάξουν τώρα τα πράγματα», αλλά «ο λαός πρέπει να βγάλει συμπεράσματα». Στα συνδικάτα που ελέγχει, κυριαρχεί η γραφειοκρατική διαχείριση ενώ συμμετέχει σε αναλογικά προεδρεία με τον καθεστωτικό συνδικαλισμό.

Στην ανάγκη της **κοινής δράσης** απαντά με συκοφαντίες, επιθετικές ανακοινώσεις και ψέματα ενάντια στις δυνάμεις των ταξικών σχημάτων και της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής αριστεράς. Δίνει μάχες οπισθοφυλακών αντί να παίρνει τολμηρές πρωτοβουλίες για αποφασιστικούς αγώνες.

Πρώτα ελπιδοφόρα βήματα σε άλλη πορεία

Το τελευταίο διάστημα καταγράφονται ελπιδοφόρα αλλά αδύναμα στιγμιότυπα εργατικών αγώνων. Η διακλαδική απεργία της 1η Νοέμβρη 2018 και η εργατική διαδήλωση για τις συλλογικές συμβάσεις στις 16 Φεβρουαρίου 2019, έδειξαν τις δυνατότητες ενός δημοκρατικού οριζόντιου συντονισμού των σωματείων.

Έναν μαχητικό δρόμο δείχνουν τα απεργιακά μπλόκα σε εμπορικές αλυσίδες και πολυκαταστήματα για την κυριακάτικη αργία, καθώς και μια σειρά μικροί αγώνες ενάντια σε δυστυχήματα-δολοφονίες, απολύσεις, ξυλοδαρμούς και απειλές εργοδοτών.

Σημαντική παρακαταθήκη αφήνει ο αγώνας των αναπληρωτών ενάντια στην «μισή δουλειά-μισή ζωή», που αμφισβήτησε τις συμβολικές διαδηλώσεις και αναζήτησε δικές του μορφές για να αποφασίζει, να έχει λόγο, να ρισκάρει και να συγκρούεται. Οι εργαζόμενοι φαίνονται διατεθειμένοι να ανοίξουν τον βηματισμό τους όταν υπάρχει ένα αγωνιστικό σχέδιο που ορίζουν οι ίδιοι, με μορφές και αιτήματα που θα εμπνέουν.

Το ανεξάρτητο ταξικό ρεύμα στο εργατικό κίνημα πρέπει να κάνει ουσιαστική στροφή στους χώρους και τους κλάδους.

Να δώσει την μάχη της αλλαγής των συσχετισμών μέσα στην εργατική τάξη, να «χτίσει» βαθύτερες σχέσεις με τα πιο πρωτοπόρα κομμάτια της.

Να οργανώσει συνδικαλιστικά τον κόσμο της **εργασιακής περιπλάνησης** και της **ελαστικής εργασίας**, που αποτελεί αντικείμενο εκμετάλλευσης του σύγχρονου δουλεμπορίου των ΕΣΠΑ.

Να δημιουργήσει ένα **Κέντρο Αγώνα**, μέσα από μαζικές συνελεύσεις, με οριζόντια διασύνδεση των πρωτοβάθμιων σωματείων και των επιτροπών αγώνα.

Να συγκροτήσει νέες μορφές συνδικαλιστικής οργάνωσης της εργατικής τάξης, ενάντια στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό, δηλαδή στην αστική πολιτική και τους εκπροσώπους της στα συνδικάτα.

Να χτίσει όργανα ταξικής ενότητας, ελεύθερα και ακηδεμόνευτα από κράτος-εργοδοσία.

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 9-10/3/2019